

שלום חברים!

היום נדבר על כתיבה ממצגת.

אחד מהדברים הכי קשים כתלמיד הוא לשמוע **הסבר ארוך** על חומר לא מעניין במיוחד בכיתה. המורה מסביר ומסביר, ואתה מנסה לא לאבד את הריכוז, אבל ההסבר **נמשך ונמשך**... זה המצב פחות או יותר בכל מה שקשור לכתיבה ממצגת. וזו בדיוק הסיבה שאני כותב לך את סדרת הפוסטים הקרובה. במקום להאריך בהסברים אני רוצה לפרק את הנושא **לחתיכות קטנות**, ובסוף תקבל את כל התמונה. מבין?

טוב, נצא לדרך.

אז מה זה מטלה של כתיבה ממצגת? זו מטלה שבה אתה נדרש **לסכם תוכן** מהמאמרים במבחן בנושא מסוים. הנה דוגמה ממבחן בגרות: "לקראת דיון שיעסוק בשימוש באינטרנט בבית הספר כתוב על פי טקסטים 1 ו-3 שקראת, סקירה שתשמש בסיס לדיון. בסקירה כתוב על היקף השימוש באינטרנט בישראל, ופרט את השפעת השימוש באינטרנט על המוח ועל הזיכרון." מה אתה צריך לעשות בעצם? למצוא את המקומות בתוך המאמרים שעוסקים **בהיקף השימוש** באינטרנט ו**בהשפעת** האינטרנט ולסכם אותם.

ואיך עושים את זה?

שים לב, אתה הולך לקבל כ**אן טקטיקה מצוינת**, ואני ממליץ בחום ליישם אותה. קח שני מרקרים (מדגשים בעברית) בצבעים שונים. עבור על המאמרים. **בצבע אחד** תדגיש רק את המשפטים שמדברים על היקף השימוש באינטרנט, ו**בצבע שני** רק את המשפטים שעוסקים בהשפעת האינטרנט. בצורה כזאת תוכל לראות את המשפטים הרלוונטיים לסיכום שלך בצורה מאוד ברורה. עכשיו אתה מוכן לסכם.

לחץ **כאן** כדי לראות את המאמרים. נסה לסמן בעצמך את המשפטים, ואחר כך תמשיך לגלול...

אז הנה המשפטים שאני סימנתי:

קרא אותם, וזכור על השאלות שאחריהם.

טקסט 1

טובעים בים המידע מאת אלכס קרצ'ר

פסקה א	הסקרנות היא רכיב חשוב בטבע האנושי. בלעדיו לא היינו יכולים להתאים את עצמנו ביעילות לסביבה המשתנה בהתמדה. בעידן האינטרנט, כשהמידע זמין לנו בקלות דרך המחשב ודרך הטלפון החכם שנמצא כמעט בכל כיס, אנשים בארץ ובעולם מבלים שעות רבות בצריכת מידע. אין פלא שבשנים האחרונות החוקרים מראים שאנו הולכים ומתמכרים לטלפונים החכמים שלנו.
פסקה ב	מחקר שנערך באוניברסיטת קליפורניה בשנת 2008 מראה שצריכת המידע של אדם ממוצע כיום גדולה בהרבה מצריכת המידע של האדם הממוצע לפני כמה עשורים. מבוגר אמריקאי ממוצע צורך מדי יום כמות מידע בהיקף של עשרות ספרים, והצמיחה של צריכת המידע היא בשיעור של כשישה אחוזים בשנה.
פסקה ג	אחת הסוגיות החשובות בנוגע למינות הגוברת של המידע עוסקת בהשפעה של זמינות זו על הרכיב שלנו. הסופר ניקולס קאר ידוע בביקורת שלו בנוגע להשפעות של הטכנולוגיה על חיינו. הוא מזוהר כי המצב שבו אנו מתרגלים לקבל את כל המידע שאנו רוצים בצורה מיידית וללא דיווח עלול ליצור אצלנו הפרעת ריכוז ולהשפיע על דרך הלמידה שלנו. לדבריו, אומנם סביבת האינטרנט מאפשרת לנו נגישות למידע, אך הקריאה באינטרנט רוויה בהסחות דעת והן גורמות לנו לידלג מכותרת לכותרת. גילי להתעמק בתוכן המידע ובמשמעויותו. זאת שלא כמו ספינת המידע האיטית והעמוקה האופיינית לקריאת ספרים.
פסקה ד	ואכן ממחקרים שונים עולה, כי סטודנטים שיש להם גישה חופשית לאינטרנט בזמן הרצאה נטיים לזכור פחות מרחומר הנלמד, ובחלק ניכר מזמן הרצאה הם צורכים מידע שאינו קשור ללימודים. במחקר שנערך בבריטניה התבקשו הנבדקים לשחק במשחק מחשב מייד לאחר שהאזינו לסיפור. תוצאות המחקר הראו כי הסחת הדעת שגרם המשחק, בדומה לפזיז בין אתרים באינטרנט, פגעה באופן ניכר ביכולת היזכרון של הנבדקים.
פסקה ה	לעומת זאת, מחקרים רבים מראים שהשימוש באינטרנט דווקא תורם לשיפור יכולות מסוימות בכל גיל. לדוגמה במחקר שנערך במכון לחקר המוח באוניברסיטת קליפורניה ביקש החוקר, גרי סמול, לבדוק את ההשפעה של השימוש באינטרנט על המוח. הוא נמיתיו סרקו את פעילות המוח של מבוגרים בעת שביצעו מטלות שונות. החוקרים הופתעו לגלות ששימוש באינטרנט הפעיל מספר רב יותר של אזורים במוח לעומת קריאה בספר. גיחוד אזורים המקושרים לקבלת החלטות ולחשיבה מורכבת.

* מעובד על פי קרצ'ר, א. (2016). טובעים בים המידע. אחר מאתר מנון דוידסון – הודיע החיטכות של מנון ויצמן למדע, davidson.weizmann.ac.il

פסקה ו	<p>כמו כן יש אנשים שאינם מסכימים כי לאינטרנט יש השפעה הרסנית על חיינו, והם רואים בשינויים בדפוס החשיבה בעיקר בקרב ילדים בעידן האינטרנט מעין הסתגלות של המוח האנושי לאפשרויות הטכנולוגיות החדשות. במאמר שפורסם בשנת 2011 בכתב העת "סאינס", תיארו בטסי ספארו ועמיתיה את ההשפעות של זמינות המידע על הזיכרון. במחקר שערכו הם הציגו לנבדקים מידע מתשובות על שאלות טריוויה. הם חילקו את הנבדקים לשתי קבוצות: בקבוצה אחת הבטיחו לנבדקים שתהיה להם גישה למידע לאחר מכן, ובקבוצה האחרת אמרו לנבדקים שלא תהיה להם גישה למידע. הנבדקים שידעו מראש כי לא תהיה להם גישה למידע בעתיד זכרו פרטים רבים יותר מן הנבדקים שהובטחה להם גישה למידע.</p>
פסקה ז	<p>לדעת החוקרים, הזמינות של האינטרנט באמצעות שימוש בלתי פוסק במחשבים ובטלפונים חכמים גורמת לאינטרנט להיות עבורנו מעין "זיכרון חיצוני", ואנו משתמשים בו כאילו היה בלתי נפרד מהמוח שלנו. על פי הדימוי הזה, המוח בונה לעצמו מנגנון התמודדות עם שטף המידע שהוא נחשף אליו בזמן גלישה באינטרנט, ובמקום לבזבז משאבים על זכירת פרטים מסוימים, הוא מתמקד ביצירת קישורים למקום שממנו יהיה אפשר לשלוף אותם במידת הצורך.</p>
פסקה ח	<p>לפי אחד ממאמריו הביקורתיים של ניקולס קאר, השימוש באינטרנט הופך את האנושות לרשת אחת גדולה של מידע. כל אחד יכול לשלוף ביעילות את כל המידע שהוא חפץ בו, אך בד בבד כמות המידע הזמין במוח של כל אחד מאיתנו פוחתת, ולא ברור אם יש לכך השפעות על התבונה ועל יכולת החשיבה העמוקה של הפרט.</p>
פסקה ט	<p>זו אינה התקופה הראשונה בתולדות האנושות שבה זמינות המידע מעוררת בתחילה מחלוקת, ולבסוף מתברר שהיא יתרון ולא בעיה. בכתביו של אפלטון מתואר חששו של סוקרטס כי אנשים יתחילו לאבד את הזיכרון שלהם כשהמידע יהיה כתוב. היום ברור למדי שגם הפרט וגם האנושות כולה יצאו נשכרים מהשימוש הנרחב במידע כתוב.</p>
פסקה י	<p>יש עוד שאלות רבות הנוגעות להשפעות האינטרנט על המוח שלנו – שאלות שעליהן עדיין אין תשובה משום שהן מורכבות והתשובות עליהן אינן "שחור" או "לבן". כמו בכל תחום, עלינו למצוא את שביל הזהב בין שימוש מושכל באינטרנט ובין שימוש שלילי והרסני בו.</p>

סקסט 3

30% מהישראלים גולשים באינטרנט יותר מחמש שעות ביום

מאת רועי גולדנברג

פסקה א	<p>רק 6% מן הישראלים מעולם לא השתמשו בפייסבוק – כך עולה ממחקר עולמי מקיף בעבור חברת "יוניברסל מקאן". במחקר השתתפו 50 אלף אנשים מ-65 מדינות, ובהן ישראל.</p>
פסקה ב	<p>המחקר מצביע גם על היקף השימוש באינטרנט, ומראה כי 70% מהישראלים גולשים בפייסבוק לפחות פעם ביום, 44% מהישראלים נכנסים ליוטיוב לפחות פעם ביום (לעומת 30% בעולם) ו-60% מן הישראלים בני 25-44 טוענים כי הרשתות החברתיות הן חלק בלתי נפרד מהחיים החברתיים שלהם.</p>
פסקה ג	<p>עוד עולה מהמחקר ש-30% מהישראלים גולשים יותר מחמש שעות ביום – כמעט כפול מן הממוצע בעולם. לצורך השוואה – באיטליה שיעור הגולשים באינטרנט יותר מחמש שעות ביום הוא 21%, ובארצות הברית 16%.</p>
פסקה ד	<p>באשר לשיעור השימוש בטלפון החכם, מתברר כי 22% מהישראלים משתמשים בטלפון החכם שלהם יותר מחמש שעות ביום, לעומת 17.4%, שהוא שיעור הממוצע העולמי.</p>
פסקה ה	<p>על פי המחקר יש שלוש מטרות עיקריות לשימוש ברשת. הראשונה שבהן היא ללמוד דברים חדשים ולהיאר מעודכן. המטרה השנייה היא שמירה על קשר ושיתוף ידע. המטרה השלישית היא הסחת דעת.</p>
פסקה ו	<p>המחקר מראה גם שהישראלים אוהבים לצרוך תוכן, אך לייצר אותו הם אוהבים פחות. כך, הפעילויות המועדפות על ישראלים באינטרנט הן צפייה בסרטוני וידאו, שימוש בשירותים של שליחת מסרים מיידיים והודעות, הורדת אפליקציה (יישומון) וביקור באתרים של חברות אופנה ומותגים.</p>

* מעובד על פי גולדנברג, ר' (2015). 30% מהישראלים גולשים באינטרנט יותר מחמש שעות ביום. אוחזר מאתר גלובס globes.co.il.

בצהוב מסומנים המשפטים שקשורים להיקף השימוש באינטרנט, **ובירוק** המשפטים שקשורים

להשפעת האינטרנט.

חברים! עד כאן השלב הראשון. האם ההסבר היה מובן? האם הצלחת לסמן בעצמך את המשפטים?

להתראות בינתיים...